

Dopingle Mücadele Eğitimi

TFF Dopingle Mücadele Kurulu

Eđitimin ana hedefi:

Temel bilgileri aktarmak!
Farkındalık yaratmak!

UEFA diyor ki...
Hiçbir futbolcu eđitimden geçmeden
doping kontrol¼ne girmemelidir!

UEFA NELERİN BİLİNMESİNİ İSTİYOR...

- 1- 'Dürüst Oyun' ne demek, spora ait etik değerler,
- 2- Kusursuz sorumluluk ilkesi,
- 3- Doping kavramı, Dopingle mücadelede kural ihlalleri,
- 4- Yasaklı listesindeki maddeler ve yöntemler,
- 5- Yasaklı ilaç kullanımı ve Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası,
- 6- Sporcunun bulunduğu yer bilgisi ve ADAMS,
- 7- Kayıtlı test havuzu hakkında bilinmesi gerekenler,
- 8- Sporcu Biyolojik Pasaportu,
- 9- İdrar ve kan test süreçlerine ait prosedürler,
- 10- Sporcuların, sporcu destek personelinin ve diğerlerinin (ör. Doping Kontrol Görevlileri) kurallar kapsamındaki hakları, görev ve sorumlulukları,
- 11- Dopingin sonuçları, yaptırımlar ve fiziksel ve zihinsel sağlık, sosyal ve ekonomik etkiler,
- 12- Besin takviyeleri, ergojenik destek ürünleri ve kullanım riskleri,
- 13- Dopingle ilgili kaygıların vurgulanması ve paylaşılması

Dopingle Mücadele Programları-Sporun Ruhu

Bir sporcunun doğal yeteneklerini geliştirerek etik değerlere uygun şekilde en iyi ve mükemmel olma çabası sporun temeli, diğer deyişle '**Sporun Ruhu**'nun esasıdır ve desteklenmesi gerekir...

Dopingle mücadele programları; öncelikle spor için en temel değer olan **Sporun Ruhu**'nun korunmasını amaçlar.

Dopingle mücadele programları; Ayrıca Sporcuların Sağlığını korumayı ve Sporcular için Yasaklı Maddeleri ve Yöntemleri Kullanmadan mükemmel olma çabası için fırsat sağlamayı amaçlar.

Dopingle mücadele programları; kurallara, rakiplere, adil rekabete, sporda eşitliğe ve **Dürüst Oyun**'un dünyadaki değerine saygı gösterilmesi için sporun bütünlüğünü korumaya çalışır.

Sporun Ruhu-Dürüst Oyun

Sporun Ruhu; insan ruhu, bedeni ve zekâsının aynasıdır, Olimpik felsefenin özüdür ve sporun temsil ettiği;

• Sağlık, • Ahlak, sporda hakkaniyet ve dürüstlük • Dünya Dopingle Mücadele Kurallarında belirtilen Sporcu hakları • Mükemmel performans • Kişilik ve Eğitim • Keyif alma ve eğlence • Ekip çalışması • Adanmışlık ve bağlılık • Kurallara ve yasalara saygı • Kendine ve diğer Katılımcılara saygı • Birliktelik ve dayanışma • Cesaret vb. gibi değerlerle ifade edilir.

Özetle **Sporun Ruhu, Dürüst Oyunu ifade eder** ve gerektirir...

Doping yapmak, esas itibariyle **Dürüst Oyuna-Sporun Ruhuna aykırıdır.**

WADA'ya Göre Kusursuz Sorumluluk İlkesi

WADA Dopingle mücadele sürecinde temel ilke olarak **Kusursuz Sorumluluğu** kabul eder.

Kısacası, kasıt veya bilinç olsun ya da olmasın **her zaman sporcu sorumludur*****

Kullanımı yasaklı bir maddenin veya metabolitinin veya belirtecinin sporcuda tespit edilmesinin sorumluluğu sporcuya aittir ve gerekçesini açıklaması beklenmez.
Test sonucu pozitif kabul edilir.

Her birey **vücudunda tespit edilen madde(ler)den ve yaptıklarından** kendisi sorumludur.

Sporcunun Kusuru -olup olmadığı- dopingle mücadele kural ihlallerinden doğacak sonuçların belirlenmesi aşamasında dikkate alınır.

Doping Nedir? Nasıl Tanımlanır?

WADA, 1999 yılından bu yana faaliyet gösteren uluslararası ve bağımsız bir kuruluştur ve

WADA'nın amacı, dünya çapında dopingle mücadeleyi teşvik etmek, dopingle mücadeleye yönelik çalışmaları izlemek, geliştirmek ve bu mücadelenin uluslararası düzeyde uyum içerisinde yürütülmesini sağlamaktır.

Dopingle Mücadele Kuralları (WADA CODE) Nedir?

WADA tarafından hazırlanan **dopingle mücadele kuralları** yani “**Kod**” dopingle mücadele ilke ve kurallarının tümünü kapsayan en üst hukuki belgedir.

WADA Kodu, Bir çeşit uluslararası anlaşma niteliğindedir.

WADA’nın kendi hazırladığı uluslararası standartlar, teknik belgeler vb. kendi mevzuatı, uluslararası spor federasyonları, ulusal spor federasyonları ve olimpiyat komitelerinin dopingle mücadele mevzuatları **WADA Kodu ile uyumlu olmak zorundadır.**

WADA Kodu'nun 2.1 - 2.11. maddeleri, doping sayılan kural ihlallerini tanımlar.

Bu ihlaller şunlardır.

2.1- Sporcudan Alınan Örnekte Yasaklı Maddenin veya Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin Tespit Edilmesi.

2.1.1 dopingle mücadele kural ihlalinin ispatı için *Sporcunun Yasaklı Maddeyi kasten, Kusur veya İhmal* neticesinde veya bilinçli olarak kullandığının kanıtlanması gerekmez

(kusursuz sorumluluk)

2.1.2 (a) *Sporcunun A Örneğinde, Yasaklı bir Maddenin veya onun Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin varlığı durumunda Sporcunun B Örneğinin incelenmesine ilişkin* hakından feragat etmesi üzerine *B Örneğinin incelenmemesi veya (b) Sporcunun B Örneğinin incelenmesi ve A Örneğinde Yasaklı bir Maddenin veya onun Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin tespit edildiğinin B Örneğinin incelenmesiyle teyit edilmiş olması veya*

(c) *Sporcunun A veya B Örneğinin 2 (iki) parçaya bölündüğü ve bölünmüş Örneğin teyit için kullanılan kısmının analizinin bölünmüş Örneğin ilk parçasında tespit edilen Yasaklı Maddenin veya onun Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin varlığını teyit etmesi veya Sporcunun bölünmüş Örneğin teyit için kullanılacak kısmının analiz edilmesinden feragat etmesi.*

2.1.3 *Yasaklılar Listesi'ndeki veya bir Teknik Belgedeki Karar Sınırları özellikle belirtilen maddeler hariç olmak üzere, Sporcunun Örneğinde herhangi bir miktarda Yasaklı Maddenin ya da onun Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin tespit edilmesi, bir dopingle mücadele kural ihlali olarak kabul edilir.*

2.2- Yasaklı Madde veya Yöntemin Kullanılması veya Kullanmaya Teşebbüs Edilmesi

Yasaklı bir madde veya yöntemi kullanmak ya da kullanmaya teşebbüs etmek dopingle mücadele kural ihlalidir.

Maddenin, yöntemin sporcunun performansını artırıp artırmaması önemli değildir.

2.2.1 Herhangi ***Yasaklı bir Maddenin*** kendi vücuduna girmesini ve ***Yasaklı bir Yöntemin Kullanılmasını*** engellemek her ***Sporcunun*** kendi sorumluluğundadır. Bu nedenle, bir dopingle mücadele kural ihlalinin ispatı için *Sporcunun Yasaklı bir Maddeyi veya Yasaklı bir Yöntemi kasten, Kusur veya İhmal* neticesinde veya bilinçli olarak *Kullandığının* kanıtlanması zorunlu değildir.

2.2.2 ***Yasaklı bir Maddenin veya Yasaklı bir Yöntemin Kullanılmasında veya Kullanılmaya Teşebbüs edilmesinde başarılı veya başarısız olduğuna bakılmaz.***

Bir dopingle mücadele kural ihlali için *Yasaklı Maddenin veya Yasaklı Yöntemin Kullanılması veya Kullanılmaya Teşebbüs* edilmesi tek başına yeterlidir.

2.3- Doping Kontrol Testinden Kaçınmak

Doping kontrol görevlisi tarafından bilgilendirildiği halde doping kontrol testine geçerli bir gerekçe olmadan katılmamak, testi -örnek vermeyi- reddetmek ya da testten kaçmak dopingle mücadele kural ihlali sayılır. Örnek vermekten kaçınmak ve örnek vermeyi reddetmek sporcunun kasıtlı kusuru olarak değerlendirilirken, örnek vermemek kasıtlı/ihmalkar davranışından kaynaklanabilir

Wada'ya Göre Doping Sayılan Kural İhlalleri

2.4- Bulunabilirlik Bildirimi Kusurlarını İşlemek

Kayıtlı test havuzunda bulunan sporculardan doping kontrol testine girmek üzere, bulundukları yeri ve gün içinde 60 dakikalık bir zaman dilimini bildirmeleri istenir. **Buna Bulunabilirlik Bildirimi denir.** Bir sporcu, bulunabilirlik bildiriminde belirttiği yer ve zamanda 12 ay içinde 3 kez bulunmaz ve doping kontrol testine girmez veya kurallara uygun biçimde Bildirim yapmazsa dopingle mücadele kural ihlali yapmış sayılır.

2.5- Doping Kontrolünü Manipüle Etmek

Doping kontrol testinin sonucunu değiştirmek, numunenin bütünlüğünü bozmak, doping kontrolünün sağlıklı yapılmasına engel olmak, doping kontrol görevlilerinin görevlerini sağlıklı yapmasına engel olmak ve diğer şekillerde test sonucu etkilemeye çalışmak dopingle mücadele kural ihlalidir.

2.6- Yasaklı Madde veya Yöntemi Bulundurmak

Sporcunun veya sporcu destek personelinden bir kişinin yasaklı madde bulundurması, bunu kullanmasa bile eğer **Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası (TAKİ) izni yoksa dopingle mücadele kural ihlali olur.**

2.7- Yasaklı Madde veya Yöntemin Yasadışı Ticaretini Yapmak veya Teşebbüs Etmek

Yasaklı madde veya yöntemlerin yasadışı ticaretini yapmak veya girişimde bulunmak dopingle mücadele kural ihlalidir.

Wada'ya Göre Doping Sayılan Kural İhlalleri

2.8- Bir Sporcuya Yasaklı Bir Madde veya Yöntemi Yasak Olduğu Süreçte Uygulamak veya Uygulamaya Teşebbüs Etmek

Yasaklılar listesindeki madde ve yöntemlerden bazıları her zaman yasaklı bazıları ise müsabaka döneminde yasaklıdır. Yasaklı olduğu sırada uygulamak dopingle mücadele kural ihlalidir.

2.9- Doping Faaliyetlerine Suç Ortaklığı veya Suç Ortaklığına Teşebbüs

Dopingle mücadele kural ihlallerine yardım etmek, teşvik etmek, saklamak veya buna teşebbüs etmek, dopingle mücadele kural ihlalidir.

Suç Ortaklığı yapma veya Suç Ortaklığına Teşebbüs etme, fiziksel veya psikolojik destek sağlama yoluyla gerçekleşebilir.

2.10- Yasaklı Kişilerle İşbirliği

Dopingle mücadele kural ihlali nedeniyle spordan men edilmiş kişi (yasaklı kişi) ile cezası süresinde profesyonel bir ilişkide olmak dopingle mücadele kural ihlalidir.

*Sporcular ve diğer Kişiler, bir dopingle mücadele kural ihlali sonucunda Hak Mahrumiyeti Cezası almış olan veya dopingle mücadele ile bağlantılı bir suçtan ötürü ceza almış veya dopingle ilgili olarak spora özgü disiplin kuralları kapsamında disiplin cezası almış olan **antrenörler, eğitimciler, doktorlar veya diğer Sporcu Destek Personeli** ile çalışmamalıdır.*

2.11- Doping Mücadele Kural İhlalini Bildirmek İsteyen Kişiyi Engellemek, Caydırmak veya Bu Amaçla Davranmak

Doping mücadelesinde kural ihlalini veya WADA Koduna uyumsuzluğu ilgili bir otoriteye (ör. Disiplin kurulu, doping mücadelesinde kurum vb.) bildirmek isteyen kişiye engel olmak, tehdit etmek, caydırmaya çalışmak, devamında bu kişiye zarar verici girişimlerde bulunulması gibi eylemler doping mücadelesinde kural ihlali sayılır.

2.11.1 Bir doping mücadelesinde kural ihlali iddiasıyla veya *Dünya Doping Mücadele Kurallarıyla* uyumsuzluk iddiasıyla ilgili olarak; *Dünya Doping Mücadele Ajansı*, bir *Doping Mücadele Kurulu*, kolluk kuvvetleri, düzenleyici veya mesleki disiplin organı, yargılama heyeti veya *Dünya Doping Mücadele Ajansı* veya bir *Doping Mücadele Kurulu* adına soruşturma yürüten bir Kişiyi iyi niyet çerçevesinde bilgi vermek isteyen bir Kişinin bundan vazgeçirilmesi amacıyla gerçekleştirilen tehdit veya gözünü korkutmaya içeren tüm eylemler,

2.11.2 Bir doping mücadelesinde kural ihlali iddiasıyla veya *Dünya Doping Mücadele Kurallarıyla* uyumsuzluk iddiasıyla ilgili olarak, *Dünya Doping Mücadele Ajansı*, bir *Doping Mücadele Kurulu*, kolluk kuvvetleri, düzenleyici veya mesleki disiplin organı, yargılama heyeti veya *Dünya Doping Mücadele Ajansı* veya bir *Doping Mücadele Kurulu* adına soruşturma yürüten bir Kişiyi iyi niyet çerçevesinde bilgi vermiş veya delil sunmuş bir Kişiyi zarar vermek amacıyla gerçekleştirilen karşı eylemler, Madde 2.11'in amaçları kapsamında, zarar vermek amacıyla söz konusu Kişiyi yönelik gerçekleştirilen karşı eylem, tehdit ve gözünü korkutma; iyi niyet temelinden yoksun ya da orantısız tepki içeren eylemlerdir.

Yasaklılar Listesi Nedir?

WADA, her yıl yasaklı maddeler ve yöntemleri içeren **Yasaklılar Listesi** yayınlar. Liste Dünya Dopingle Mücadele Programının bir parçası olarak WADA Uluslararası Standardı statüsündedir.

Listedeki yasaklılar genellikle performans artıran madde veya yöntemler olmakla birlikte listede performans artırmayan madde veya yöntemler de bulunur.

Her yıl Eylül ayında izleyen yılın yasaklılar listesi yayınlanır ve izleyen yılın 1 Ocak tarihinde yürürlüğe girer. Liste aksi bir duyurunun olmadığı durumlarda aynı yılın 31 Aralık tarihine kadar geçerliliğini korur.

Yasaklılar Listesinde etki ve farmakolojik özelliklerine göre 11 başlıkta sınıflanmış (S0-S9 ve P1) maddeler bulunmaktadır. Kan dopingi ve gen dopingi gibi performansı artıran yasaklı yöntemler ile fiziksel manipülasyon gibi yöntemler de yasaklanmıştır (M1-M3).

Liste, kullanılması veya uygulanması yasaklanmış madde ve yöntemlerin yasaklı olma özelliklerine ilişkin kuralları ve açıklamaları da içerir.

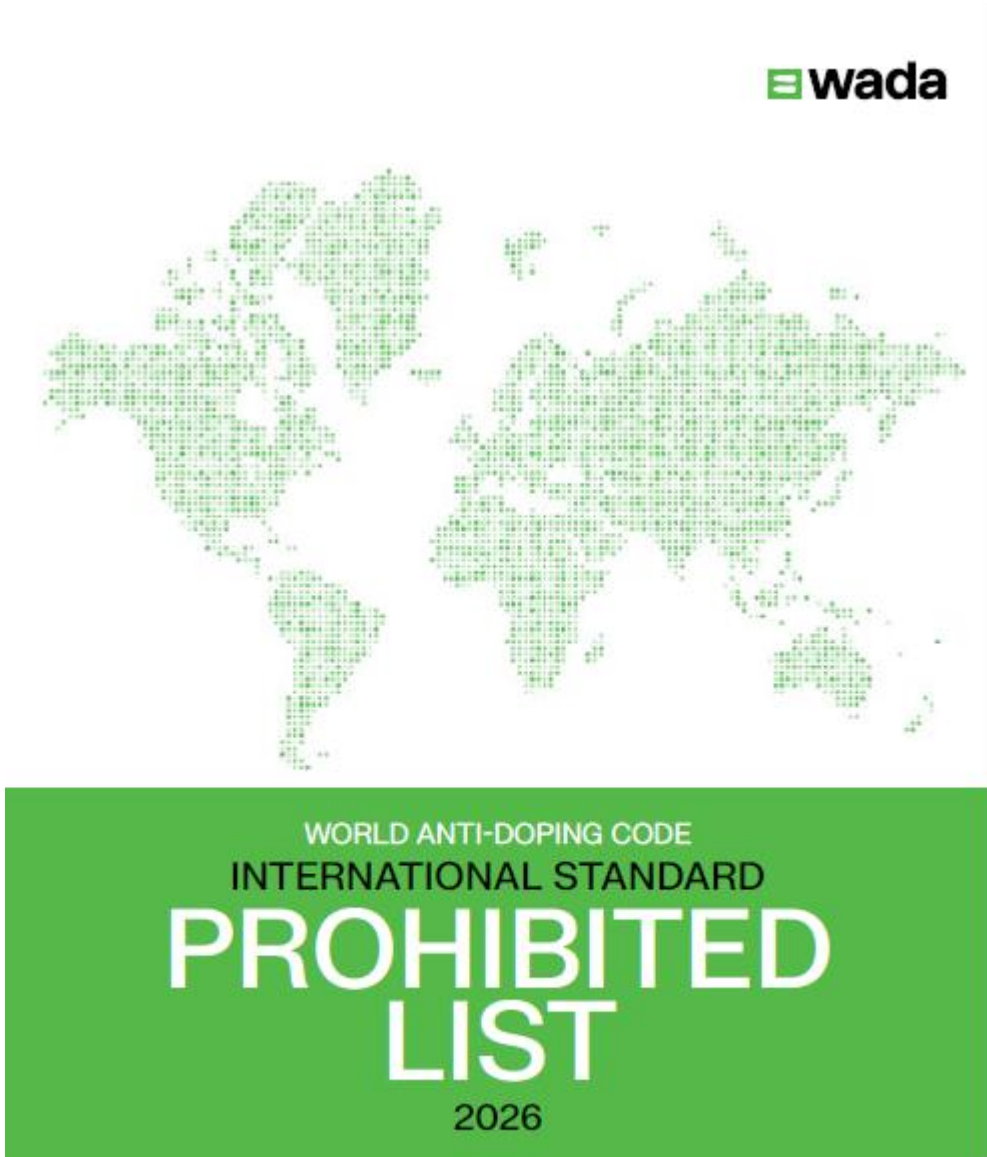
WADA Yasaklılar listesine dair detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://dopinglemucadele.org.tr/yasaklilar-listesi/>

<https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list>

2026 Yasaklılar Listesi

This List shall come into effect on 1 January 2026.

Bu liste 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerlidir.

2026 Yasaklılar Listesi

İÇİNDEKİLER

Lütfen aşağıdaki örnek listenin bütün sağlık sorunlarını kapsamadığını unutmayın.

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI MADDELER VE YÖNTEMLER

S0 Onaylanmamış maddeler	5
S1 Anabolik maddeler	6
Bu maddelerden bazıları, örneğin; erkeklerde hipogonadizm tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S2 Peptid hormonlar, büyüme faktörleri, ilgili maddeler ve mimetikler	8
Bu maddelerden bazıları, örneğin; anemi, erkeklerde hipogonadizm ve büyüme hormonu eksikliği tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S3 Beta-2 agonistler	10
Bu maddelerden bazıları, örneğin; astım ve diğer solunum yolu rahatsızlıklarının tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S4 Hormon ve metabolik modülatörler	11
Bu maddelerden bazıları, örneğin; meme kanseri, şeker hastalığı, kadınlarda kısırlık ve polikistik yumurtalık sendromunun tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S5 İdrar söktürücüler ve maskeleyici maddeler	13
Bu maddelerden bazıları, örneğin; kalp yetmezliği ve hipertansiyon tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
M1 – M2 – M3 Yasaklı Yöntemler	14

MÜSABAKA İÇİNDE KULLANIMI YASAKLI MADDELER VE YÖNTEMLER

S6 Uyarıcılar	15
Bu maddelerden bazıları, örneğin; anafilaksi, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB), soğuk algınlığı ve grip belirtilerinin tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S7 Narkotikler	17
Bu maddelerden bazıları, örneğin; kas-iskelet sistemi yaralanmaları da dahil olmak üzere ağrı tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	
S8 Kannabinoidler	18
S9 Glukokortikoidler	19
Bu maddelerden bazıları, örneğin; alerji, anafilaksi, astım ve iltihabi bağırsak hastalığı tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	

BAZI ÖZEL SPORLARDA KULLANIMI YASAKLI MADDELER

P1 Beta-bloke ediciler	20
Bu maddelerden bazıları, örneğin; kalp yetmezliği ve hipertansiyon tedavisi için kullanılan ilaçlarda bulunabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.	

DİZİN	21
--------------------	----

BAŞLICA DEĞİŞİKLİKLERİN ÖZETİ VE AÇIKLAYICI NOTLAR	25
---	----

EK AÇIKLAMA	31
--------------------------	----

2023 İZLEME PROGRAMI	35
-----------------------------------	----

Yasaklanan Madde ve Yöntemler Neye Göre Belirlenir?

WADA Kodunda yer alan yasaklı maddeler ve yöntemler, aşağıda yazılan kriterlere göre belirlenir.

1. **Performansı Artırma veya Artırma Potansiyeli:** Bir maddenin ya da yöntemin, sporcuların performansını artırması veya artırma potansiyeline sahip olması.
2. **Sporcu Sağlığına Zarar Verme veya Zarar Verme Potansiyeli:** Bir madde veya yöntem, sporcunun fiziksel veya zihinsel sağlığına zarar verme riski olması.
3. **Spor Ruhuna Aykırılık:** WADA'nın, bir madde veya yöntemin Kod'un giriş kısmında tanımlanan spor ruhuna aykırı olduğuna hükmetmesi.

WADA'nın yukarıda belirtilen **üç kriterden ikisinin gerçekleştiğine karar vermesi** halinde söz konusu madde veya yöntem yasaklılar listesine eklenir.

4. **Maskелеme Potansiyeli:** Yukarıdaki kriterlerden bağımsız olarak WADA bilimsel bir kanıta dayanarak bir madde veya yöntemin maskeleyici potansiyeli olduğuna hükmederse bu madde veya yöntem listeye eklenir.

WADA yukarıdaki kriterler hakkında tek karar vericidir. ***

Sporcu veya diğer kişiler listedeki bir madde veya yöntemin yukarıdaki özellikleri taşımadığını veya listedeki sınıflamasının uygun olmadığını iddia ederek listeye itiraz edemezler.

Müsabaka İçinde Kullanımı Yasaklı Olan(lar)

Bazı spor dalları için farklı bir sürenin WADA tarafından uygun bulunduğu durumlar dışında;

Müsabaka İçi dönem, Sporcunun katılacağı bir Müsabakadan önceki gün gece yarısından hemen önce (23:59'da) başlayan ve Örnek Alım sürecinin tamamlanmasıyla sona eren zaman aralığıdır.

Kullanımı Her Zaman (müsabaka içi ve dışı) Yasaklı Olan(lar)

WADA Dünya Dopingle Mücadele Kurallarında tanımlandığı şekilde **Maddenin veya yöntemin** hem Müsabaka İçinde ve hem de Müsabaka Dışındaki zamanlarda yasaklandığı anlamına gelir.

MUSABAKA İÇİ ve DIŞINDA (HERZAMAN) YASAKLILILAR

S0. ONAYLANMAMIŞ MADDELER

Herhangi bir etken maddenin ilaç olarak tanımlanabilmesi için resmi bir sağlık kuruluşundan insan tedavisi için kullanılabileceğine dair onay almış olması gerekir.

Bu onayı almamış olmakla beraber etkinliği konusunda çalışmaların devam ettiği bazı farmakolojik maddelere insanların ulaşması mümkün olabilir. Listenin bundan sonraki bölümlerinde ele alınmamış bu kategorideki maddelerin kullanımı **her zaman için yasaklanmıştır.**

Örneğin, klinik öncesi ya da klinik gelişim aşamasındaki ya da üretimi durdurulmuş ilaçlar, tasarım ilaçlar, yalnız veteriner hekimlikte kullanılmasına onay verilen maddeler bu kategori içinde yer alır.

S1. ANABOLİK MADDELER

Anabolik maddelerin kullanımı yasaklanmıştır.

Bu gruptaki yasaklı listesine adresinden ulaşabilirsiniz.

S2. PEPTİD HORMONLAR, BÜYÜME FAKTÖRLERİ, İLGİLİ MADDELER VE MİMETİKLER

Peptid hormonlar, büyüme faktörleri, ilgili maddeler ve mimetikler yasaklanmıştır

Bu gruptaki yasaklı listesine <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list> adresinden ulaşabilirsiniz.

S3. BETA-2 AGONİSTLER

Bütün optik izomerleri de dahil olmak üzere tüm selektif ve selektif olmayan beta-2 agonistler yasaklanmıştır.

Bu gruptaki yasaklı listesine <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list> adresinden ulaşabilirsiniz.

S4. HORMON VE METABOLİK MODÜLATÖRLER

• Aromataz inhibitörleri, • Anti-östrojenik maddeler [anti-östrojenler ve seçici östrojen reseptör modülatörleri (serm'ler)], • Aktivin IIb reseptör aktivasyonunu engelleyen maddeler, • Metabolik modülatörler yasaklanmıştır. Bu gruptaki yasaklı listesine <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list> adresinden ulaşabilirsiniz.

S5. İDRAR SÖKTÜRÜCÜLER VE MASKELEYİCİ MADDELER

Bütün İdrar Söktürücüler ve Maskeleyici Maddeler, örneğin; d- ve l- tüm optik izomerleri de dahil olmak üzere yasaklanmıştır.

Bu gruptaki yasaklı listesine <https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list> adresinden ulaşabilirsiniz.

YASAKLI OLMAYANLAR

- Drospirenone; pamabrom; ve karbonik anhidraz inhibitörlerinin topikal oftalmik uygulanması (örneğin; dorzolamide ve brinzolamide);
- Diş hekimliği anesteziinde bölgesel uygulanan felypressin.

M1. KAN VE KAN ÜRÜNLERİNİN UYGULANMASI

Sporcu kayıtlı bir kan bağış merkezinde plazma ve kan bağışında bulunabilir. Ancak herhangi bir şekilde otolog, allojenik (homolog) veya heterolog kan veya eritrosit ürünlerinin vücuda alınması kural ihlalidir.

Sporcunun kendi kanının alınıp tekrar vücuda verilmesi de yasaklanmıştır. Ayrıca kan ve kan ürünlerinin farklı formlar halinde bir takım fiziksel veya kimyasal işlemde geçirildikten sonra tekrar damar içerisine verilmesi de yasaklanmıştır.

Buna ek olarak suni yollarla oksijen alımının, vücut içerisinde taşınım veya dağılımının artırılmasına yönelik yapılacak uygulamalar, yapay kan ürünlerinin kullanımı ve bu amaca yönelik kimyasal ajanların kullanımı da kural ihlali çerçevesinde değerlendirilir.

***Kan yoluyla Ozon Uygulaması Yasaklı bir yöntemdir.**

M2. KİMYASAL VE FİZİKSEL MÜDAHALE

Doping kontrolü amacıyla alınan numunenin herhangi bir şekilde uygunluğunu veya bütünlüğünü bozmaya yönelik davranışlar kural ihlali olarak kabul edilmiştir.

Alınan örneği bir başkasının numunesiyle değiştirmek, içerisine başka madde karıştırmak veya bunlara teşebbüs etmek veya buna benzer hile yapmaya girişimleri yasaklanmıştır.

12 saat süre içerisinde damar içerisine 100 mL'den daha fazla sıvı verilmesi yasaklanmıştır.

Musabaka içi dönemde bu tüm müsabakayı kapsar

(musabaka yapılacağı güne girerken 23:59-doping kontrolleri bitene kadarki süre)

Hastane koşullarında tanı ve tedaviye yönelik işlemler bu kapsam dışındadır.

M3. GEN VE HÜCRE DOPİNGİ

İnsan vücudundaki genom dizilimini veya gen ifadesini değiştirmek amacıyla herhangi bir düzenleme, susturma, aktarım veya benzeri müdahalelerin tamamı yasaklanmıştır. Ayrıca normal veya genetiğine müdahale edilmiş, değiştirilmiş, düzenlenmiş hücrelerin herhangi bir maksatla kullanımı da ihlal olarak kabul edilmektedir.

MUSABAKA İÇİ YASAKLILAR

S6. UYARICILAR

Bütün uyarıcılar, örneğin; d- ve l- tüm optik izomerleri de dahil olmak üzere yasaktır.

Yasaklı olmayanlar

- Clonidine; • İmidazolin türevlerinin dermatolojik, nazal, oftalmik veya otik uygulamaları ve 2026 İzleme Programında yer alan uyarıcılar*.

Özel Durumlar

- Bupropion, **kafein**, **nikotin**, phenylephrine, phenylpropanolamine, pipradol ve synephrine: Bu maddeler 2026 İzleme Programı kapsamındadır ve Yasaklı Madde olarak kabul edilmemektedir.
- **Cathine** (d-norpsödoefedrin) ve bunun l-izomeri: **İdrardaki konsantrasyonunun mililitrede 5 mikrogramdan fazla olması durumunda yasaklanmıştır.**
- **Ephedrine ve methylephedrine**: Herhangi birisinin idrardaki konsantrasyonunun mililitrede 10 mikrogramdan fazla olması durumunda yasaklanmıştır.
- Epinephrine (adrenalin): Lokal olarak, örneğin; nazal, oftalmolojik ya da lokal anestetiklerle birlikte uygulamalarda yasaklanmamıştır.
- **Pseudoephedrine**: **İdrardaki konsantrasyonunun mililitrede 150 mikrogramdan fazla olması durumunda yasaklanmıştır.**

S7. NARKOTİKLER

Bu grupta ağrı tedavisi için kullanılan bir grup ilaç tanımlanmaktadır. Ağrı kesici kullanımında etken maddeye özellikle dikkat etmek gerekir

Aşağıdaki narkotikler örneğin; d- ve l- tüm optik izomerleri de dahil olmak üzere yasaklanmıştır:

• Buprenorphine • Dextromoramide • Diamorphine (**heroin**) • Fentanyl ve türevleri • Hydromorphone • Methadone • Morphine • Nicomorphine • Oxycodone • Oxymorphone • Pentazocine • Ethidine • Tramadol

S8. KANNABİNOİDLER

Tüm doğal ve sentetik kannabinoidler yasaklanmıştır, örneğin:

• Kannabis (esrar, haşhiş ve marihuana) ve kannabis ürünleri • Doğal ve sentetik tetrahidrokannabinoller (THC'ler) • THC etkisini taklit eden sentetik kannabinoidler

Yasaklı olmayan

• Cannabidiol

S9. GLUKOKORTİKOİDLER

Özellikle alerji, astım, anafilaksi ile beraber enflamasyonun görüldüğü hastalık gruplarının tedavisinde kullanılan ilaçlar bu gruba girmektedir. Glukokortikoidlerin kullanım endikasyonunun geniş olması nedeniyle, bu hastalıklar harici kullanımı olabileceği de unutulmamalıdır.

Ağızdan alınan [oromukozal (örneğin; bukkal, gingival ve sublingual) da dahil], her türlü enjeksiyon yoluyla uygulanan veya rektal uygulanan bütün glukokortikoidler yasaklanmıştır.

Yasaklı olmayan

Üreticinin lisanslı dozları ve terapötik endikasyonları dahilinde kullanıldığında, diğer uygulama yolları (solunum ve topikal: dental-intrakanal, dermal, intranazal, oftalmolojik, otik ve perianal dahil) yasaklı değildir.

P1. BETA BLOKERLER

Bazı spor dallarında yasaklıdır

Beta-bloke ediciler bu başlık altında tartışılır. Çoğunlukla kalp yetmezliği ile hipertansiyon tedavisinde bu grup ajanların kullanıldığı bilinmektedir. Ancak farklı hastalıklarda da bu ilaçların kullanma endikasyonu olabileceği unutulmamalıdır.

- Okçuluk (WA)* • Otomobil (FIA) • Bilardo (bütün disiplinler) (WCBS) • Dart (WDF)
- Golf (IGF) • Mini-Golf (WMF) • Atıcılık (ISSF, IPC)* • Kayak/Snowboard (FIS) kayakla atlama, serbest stil takla atma/yarım silindir ve snowboard yarım silindir/big air • Sualtı Sporları (CMAS)* serbest dalış, zıpkınla dalış ve hedef vurmanın tüm alt disiplinleri

***Müsabaka Dışında da yasaklanmıştır.**

Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası (TAKİ)

- Sağlık sorunu olan sporcuların da diğer spor yapmayan kişiler gibi tedavi olmaları en doğal haklarıdır ve bazı sağlık sorunlarının tedavisinde kullanılan ilaçlar ve onlara ait uygulamalar, WADA Yasaklılar Listesi'nde bulunan etken madde ve yöntemleri içeriyor olabilir.
- **Başka ilaç ve yöntemler ile tedavisi olmayan sağlık sorunları için sporculara istisnai olarak yasaklı madde ve yöntemlerin kullanılması için verilen izine **TAKİ (Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası)** izni adı verilir.**
- Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnalarına ilişkin Uluslararası Standartlara uygun olarak verilen bir **TAKİ** izninin amacı, tedavi edici bir maddenin, yasaklı dahi olsa, **izin verilen dozda kullanılabilmesine olanak sağlamaktadır.**
- **WADA ve Dopingle Mücadele Derneği (DMD) her yıl uluslararası, ulusal ve diğer statüdeki sporculara dair bilgilendirmeyi internet sitesinde ilan eder.**
<https://dopinglemucadele.org.tr/kurallar/ulusal-uluslararasi-sporcu-tanimlari>
- **Sporcunun statüsü kendisi tarafından bilinmesi ve TAKİ başvurusunun bu standartlara göre yapılması zorundadır.** TAKİ talimatına dair detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.
- <https://dopinglemucadele.org.tr/kurallar/ilac-sorgusu-on-kontrol-formu/>
- <https://dopinglemucadele.org.tr/kurallar/tedavi-amacli-kullanim-istisnasi/>

TAKİ İzninin Anlamı Nedir?

- Bilineceği üzere her türlü sağlık sorununun tedavisi hekim(ler) tarafından hasta ile birlikte planlanmaktadır.
- **TAKİ izni, izin istenen tedavinin tıbben uygunluğu veya gerekli olup olmadığına dair verilen bir karar değildir.**
- TAKİ izni sporcuların bilimsel ve tıbbi gerçekler çerçevesinde sağaltımlarının düzenlenebilmesine olanak sağlayan prosedürdür.
- **TAKİ izin kararı** sporcunun talep edilen tedaviyi almasının kurallara uygun olduğuna ve **tedavi olurken yarışmaya devam edebileceğine dair verilen bir karardır.**
- **Eğer ret kararı olur (TAKİ izni verilmez) ise** bu hekim(ler) tarafından verilen tedavinin yanlış olduğuna dair değil, söz konusu başvurunun uygunsuz olduğu veya tedaviyi alırken yarışmanın adil olmayacağı, yarışma eşitliğine zarar vereceğine dair bir karardır.

TAKİ İzninin Verilme Şartları Nedir?

TAKİ başvurusunun onaylanabilmesi için aşağıdaki **dört ölçütün tümü karşılanmalıdır.**

1. Yasaklı madde veya yöntemin kullanılmaması durumunda sporcu **sağlığının ciddi olarak bozulacak olması,**
2. Yasaklı madde veya yöntemin kullanımının sporcunun normal sağlık durumuna dönmesinin ötesinde **performans artışına neden olmaması,**
3. Yasaklı madde veya yöntem dışında izin verilen **makul bir tedavi seçeneğinin bulunmaması,**
4. Yasaklı madde veya yöntem kullanmayı gerektiren sağlık sorununun daha önce **TAKİ izni olmaksızın yasaklı madde veya yöntemin kullanılmasına bağlı olmaması.**

Ayrıca; normal sınırlar içinde kalmak şartıyla bile olsa vücudun kendi ürettiği hormon vb. maddelerin sağlıklı kişiler tarafından dışarıdan alınmasına izin verilmez.

Bu konuya dair detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://dopinglemucadele.org.tr/kurallar/tedavi-amacli-kullanim-istisnasi/>

TAKİ İzni Nasıl Alınır?

WADA Kodu madde 4.4 altında Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası ile ilgili süreçler tanımlanmıştır.

Bir sporcu, sağlık sorunu nedeniyle yasaklılar listesindeki bir maddeyi veya yöntemi tedavi amacıyla kullanmak zorunda kalırsa, bu maddenin kullanımını önceden bildirmek ve onay almak zorundadır.

TAKİ başvurusu aşağıdaki adımlar ile gerçekleşir

- **Başvuru Yapılması:** Sporcu, yasaklı bir madde veya yöntemi kullanması gerektiğinde, bu durumu yarıştığı seviyede yetkili doping kontrol otoritesine (ör. DMD) bildirir ve TAKİ başvurusunda bulunur. Başvuru, kuruluşun özgün **TAKİ formunun eksiksiz doldurulması ve ekinde konuya ilişkin tüm tetkikler, sağlık raporları, teşhis ve tedavi belgeleriyle birlikte yapılmalıdır.**
- **TAKİ Kurulunun Değerlendirmesi:** Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası Kurulu (TAKİK), başvuruyu değerlendirir. Önceki slaytta açıklanan **“TAKİ verilme şartları nelerdir?” sorusunun yanıtında belirtilen kriterlere göre kararını verir.**
- **Onay veya Red:** Kurul başvuruyu değerlendirir ve sporcunun bu maddeyi kullanırken yarışmasına izin verir ya da vermez. **İzin verilmesi durumunda, sporcu bu maddenin kullanımını sadece izinde belirtilen şartlarda gerçekleştirebilir.**

TAKİ Başvurusu Ne Zaman Yapılmalıdır?

Uluslararası Sporcular

Uluslararası Federasyonun doping kontrol havuzunda olan veya federasyonca belirlenmiş Uluslararası Sporcu tanımına dahil olan sporcular, ilgili Uluslararası Federasyonun TAKİ kurallarına uymak ve usullerini yerine getirmek zorundadır.

Ulusal Düzeydeki sporcular.

- Bir yarışmaya katılmadan önce sporcuya Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası verilmesini sağlamak için; müsabaka içi yasaklanmış Yasaklı Madde veya Yasaklı Yöntemin uygulanmasını gerektiren tüm tıbbi durumlar için, **müsabakaya katılmadan en az otuz (30) gün önce TAKİ başvurusunda bulunulmalıdır.**
- **Kullanımı her zaman (müsabaka içi ve dışı) yasaklanmış Yasaklı Madde veya Yasaklı Yöntemin uygulanmasını gerektiren tıbbi durum teşhis edilir edilmez, TAKİ başvurusunda bulunulmalıdır.**

Diğer sporcular

Doping kontrol örneğinde bir Aykırı Analitik Bulgu saptandığının bildirilmesini takiben on dört (14) gün içerisinde geçmişe dönük Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası başvurusunda bulunmalıdır.

TAKİ Geçerlilik Süresi nedir ve TAKİ Başvurusu Nasıl Yenilenir?

- Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası Kurulu (TAKİK) her TAKİ onayı için bir başlangıç ve bitiş tarihi belirleyecek; bu durumu belgeli olarak sporcuya bildirecek ve ADAMS (**Anti-Doping Administration Management System**) aracılığıyla ilgili kuruluşlar için erişilebilir kılacaktır.
- **Bitiş tarihinde sporcunun TAKİ onayı otomatik olarak sonlandırılacaktır.** TAKİ onayının süresi dolduğunda, **başvuru otomatik olarak yenilenmez.**
- İlgili tedavinin kullanım şekli, dozu, süresi veya sıklığına dair bir değişiklik söz konusu olduğu takdirde de **yeniden TAKİ başvurusu yapılmalıdır.** Aksi takdirde verilen TAKİ onayı geçerliliğini yitirecektir.
- Kronik tedaviler için dahi **onay, sınırlı bir süre için verilir** ve bu süre dolduğunda tekrar başvuru yapılması gereklidir. (**30 gün önce**)
- TAKİ onayının yenilenmesi yeni bir tıbbi konsültasyon ve değerlendirme ile mümkün olabilmektedir.
- TAKİ onayının sona erme tarihinden önce ilgili uzman hekimle birlikte yeni bir form doldurulmalı ve gerekli belgeler ile birlikte teslim edilmelidir.

Geriye Dönük (Retroaktif) TAKİ Ne Demektir?

- WADA Kodu'na göre, sporcuyu test etmekle yetkili olan dopingle mücadele kuruluşunun kayıtlı test havuzunda bulunan veya **TAKİ başvurusu ile yükümlü kıldığı sporcular yasaklı bir madde veya yöntemi kullanmadan önce TAKİ başvurusu yapmak ve onay almak zorundadır.**
- **TAKİ izni onaylanmadan yasaklı bir tedavi kullanmak dopingle mücadele kurallarını ihlal etmek anlamına gelir ve bu durum sporcu için cezai yaptırımlara yol açabilir. Onay alınmadan ilacı kullanmak, TAKİ başvurusu yapılmış olsa bile izin verilmeden ilaç kullanımına girer ve bu bir ihlaldir.**
- Öte yandan; **istisnai olarak acil tıbbi müdahale gereken koşullarda** sporcuya yasaklı içeren tedavi uygulanması gerekebilir. Bu durumda tedavi uygulanmalı ve sonrasında ilk fırsatta TAKİ başvurusu yapılmalıdır. Bu başvuruya **“Geriye dönük (Retroaktif) TAKİ”** başvurusu denir.
- TAKİ başvurusu yükümlülüğü olmayan sporcular da tedavi amacıyla yasaklı kullanıyorlar ise, doping kontrolüne girdiklerinde bu tedaviyi kontrol formuna yazdırmalı, sonucun pozitif (aykırı analitik bulgu) gelmesine hazırlıklı olarak başvuru yapmak üzere dosyalarını hazırlamalıdır.
- Esasen bu hazırlığın teşhis ve tedavi sürecinin en başında yapılması daha uygun olacaktır. Bu sporcular örnekte aykırı analitik bulgu çıkması ve sonucunun sporcuya bildirilmesi halinde geriye dönük TAKİ başvurusu yaparlar. (**Önemli Not:**2026-2027 yılında DMD sadece ulusal ve uluslar arası sporcuları tanımlamıştır)

**ADAMS (Anti-Doping Administration Management System),
WADA tarafından geliştirilmiştir.**

- Sporcunun yer bildirimleri,
- Test geçmişi,
- Laboratuvar sonuçları,
- Sporcu Biyolojik Pasaportu (Athletes Biologic Passport-ABP),
- Tedavi Amaçlı Kullanım İzinleri (TAKİ'ler) ve
- Dopingle Mücadele sırasında Kural İhlalleri hakkındaki bilgiler gibi
- Doping kontrolüyle ilgili belgeleri merkezileştiren güvenli ve ücretsiz bir **web tabanlı sistemdir.**

ADAMS, dopingle mücadele verilerinin güvenli bir şekilde saklanmasını ve ilgili, yetkili kuruluşlar arasında paylaşılmasını sağlamak, kurumlar arasında işbirliğini geliştirmek üzere tasarlanmıştır ve bu amaç doğrultusunda kullanılmaktadır.

ADAMS hakkında ayrıntılı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/adams>

Kayıtlı Test Havuzu Nedir?

Kayıtlı Test Havuzu (Registered Testing Pool), bir dopingle mücadele kuruluşunun kendi yetkisindeki sporcular arasından oluşturduğu, bu kuruluş tarafından, WADA tarafından belirlenmiş risk kriterleri ile diğerlerine nazaran daha riskli görülen sporculardan oluşturulmuş özel bir gruptur. **Bu sporcular daha sık ve düzenli bir şekilde izlenmesi gereken sporculardır.**

Bu havuza dâhil edilen sporcular sıklıkla, dopingle mücadele kurallarına uyum açısından yüksek risk taşıyan veya sporun temiz tutulması ve kazanımların adil olması için başarılarının temiz olması gereken üst düzey başarıya sahip sporculardır.

Kayıtlı Test Havuzundaki sporcuların bulunabilirlik bilgilerini düzenli olarak iletmeleri, yasaklı kullanmaları gerektiğinde TAKİ izni almaları gerekir.

Ülkemizdeki sporcular için kayıtlı test havuzunu Dopingle Mücadele Derneği (DMD),(Türkiye National Anti-Doping Assosiation,TADA) belirler.

Sporcu Biyolojik Pasaportu (Athletes Biologic Passport-ABP) nedir?

- **Sporcu Biyolojik Pasaportu, basit olarak, sporcuların kan ve idrar gibi biyolojik sıvılarında taranan dopingle ilişkilendirilen parametreleri pasaport adı ile kayıt altına alma işlemidir.**
- Sporcudan alınan kan ve idrar örneklerinde değerlendirilen belirli biyolojik parametreler, analizi gerçekleştiren laboratuvar tarafından ADAMS'a girilmektedir.
- Veriler ADAMS içinde çalışan bilgisayar tabanlı yazılımlar ile işlenmektedir.
- **Aynı sporcunun ardışık doping kontrollerinde elde edilen verileri yine aynı sisteme girilerek bir arada değerlendirilir.**
- **Bu sayede sporcunun uzun süreli veri takibini yapmak mümkün olmaktadır.**

Sporcu Biyolojik Pasaportu (Athletes Biologic Passport-ABP) nedir?

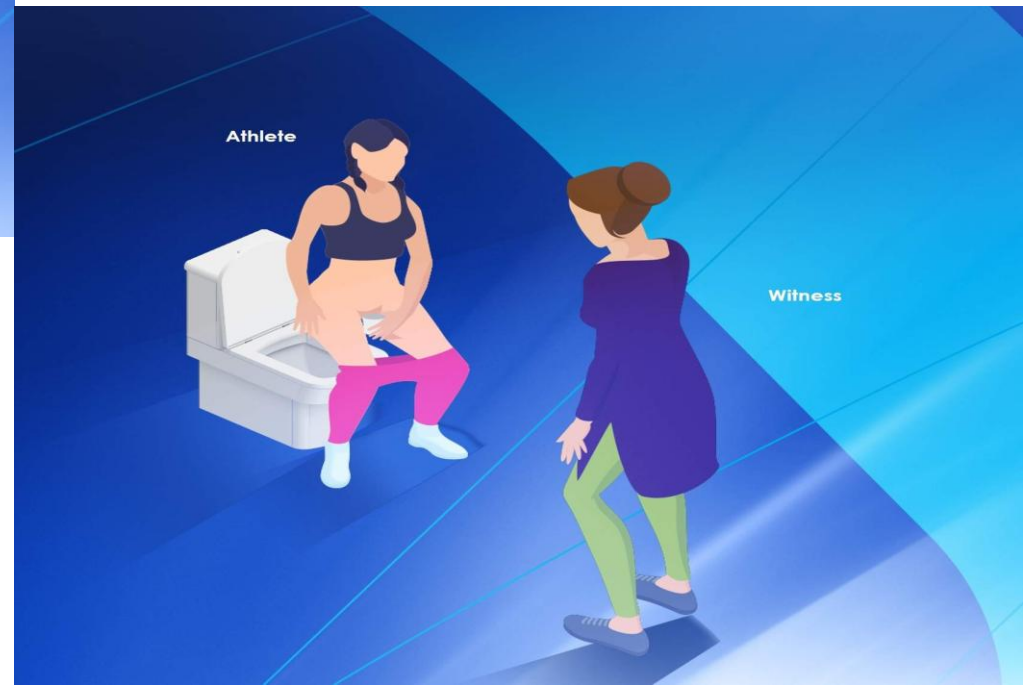
- Veri takibini dopingle mücadele kuruluşunun anlaşmalı olduğu **Sporcu Pasaportu Yönetim Birimi (Athletes Passport Management Unit; APMU)** izler ve tespit ettiği sapmaları dopingle mücadele kuruluşuna bildirir.
- Olası bir anormal verinin tespiti durumunda sporcudan bu durumun neden kaynaklandığını aydınlatması istenebilir.
- Dopingle mücadele kurumunun değerlendirmesi sonrasında herhangi bir olumsuz sonuç olmayabilir ya da cezai yaptırıma kadar gidebilecek bir süreç başlatılabilir.
- Bu belgenin hazırlandığı sırada **ADAMS içinde kan profili ve idrarın steroid profili izlenmektedir.**
- Yakın bir gelecekte büyüme hormonu başta olmak üzere başka parametrelerin de pasaport kaydı ve takibi yapılmaya başlanacaktır

DOPING KONTROL BİLDİRİM FORMU		TÜRKİYE NATIONAL ANTI DOPING ASSOCIATION		DOPING MÜCADELE DERNEĞİ	
1. SPORCU BİLGİLERİ ATHLETE INFORMATION Lütfen okunaklı şekilde ve BÜYÜK harflerle yazınız. Please write legibly in CAPITAL letters.					
SOYADI FAMILY NAME		ADI GIVEN NAME		DOĞUM TARİHİ DATE OF BIRTH	
ÜYRÜĞÜ NATIONALITY		SPOR / DİSİPLİN SPORT / DISCIPLINE		GÜN / DAY AY / MONTH YIL / YEAR	
KULÜBÜ CLUB / TEAM					
2. BİLDİRİM NOTIFICATION					
MÜSABAKA İÇİ IN COMPETITION		MÜSABAKA DIŞI OUT OF COMPETITION		DKG/ EŞLİKÇİ ADI DCO/ESCORT NAME	
İSTENİLEN TESTİN TİPİ TYPE OF TEST REQUIRED		ON BİLDİRİMİ ADVANCE NOTICE		60 DK. ZAMAN ARALIĞI 60 MIN. TIME SLOT	
BİLDİRİM YERİ PLACE OF NOTIFICATION		İDRAR URINE		İDRAR ERAS+ URINE ERAS+	
ÜLKE COUNTRY		KKD DBS		DİĞER OTHER	
BİLDİRİM TARİHİ DATE OF NOTIFICATION		SEHİR CITY		DETAY DETAILS	
GÜN / DAY AY / MONTH YIL / YEAR		BİLDİRİM ZAMANI TIME OF NOTIFICATION		SPORCU SEÇİMİ ATHLETE SELECTION	
MÜSABAKA İÇİ DOPING KONTROLU IN COMPETITION TESTING		PASTÖLE RANDOM		SIRALAMA RANKING	
MÜSABAKA / LİG COMPETITION / LEAGUE		HEDF TARGET			
YARIŞMA / MAC EVENT / MATCH		MÜSABAKA SEVİYESİ COMPETITION LEVEL		ULUSAL NATIONAL	
				ULUSLARARASI INTERNATIONAL	
				DİĞER OTHER	
3. BİLDİRİM ONAYI NOTIFICATION ACKNOWLEDGEMENT					
BU FORMU İMZALARKEN: • DOPING KONTROLÜ İÇİN SEÇİLDİĞİMİ ANLADIM. • BU BİLDİRİMİ OKUDUĞUMU KABUL EDİYORUM VE BENDEN İSTENEN ÖRNEĞİN (ÖRNEKLERİN) ALINMASINA İZİN VERİYORUM. • BİLDİRİMDEN HEMEN SONRA, DOPING KONTROL İSTASYONUNDA HAZIR BULUNMAK ZORUNDA OLDUĞUMU ANLADIM. • DOPING KONTROL SÜRECİ SİRASINDA BANA BİR TEMSİLCİ VE/VEYA TERCÜMANIN EŞLİK EDEBİLME HAKKIMIN OLDUĞUNU ANLADIM. • BU FORMU İMZALAMAYI VE/VEYA ÖRNEK VERMEYİ REDDETMEYİN VEYA ÖRNEK VERMEMENİN DOPİNGLE MÜCADELE KURALI İHLAL OLUŞTURDUĞUNU ANLADIM. • BU FORMDA YER ALAN SAHSİMA AİT KİŞİSEL VERİ NİTELİĞİNDEKİ BİLGİLERİN DOPİNGLE MÜCADELEYE İLİŞKİN HER TÜRLÜ AŞAMADA KULLANILMASI, İŞLENMESİ, YURTİÇİ VE/VEYA DIŞINDAKİ İLGİLİ KURUMLARA AKTARILMASI VE/VEYA SAKLANMASI KONUSUNDA DOPİNGLE MÜCADELE DERNEĞİNİ YETKİLENDİRİYORUM.					
IN SIGNING THIS FORM: • I UNDERSTAND THAT I HAVE BEEN SELECTED FOR A DOPING CONTROL. • I ACKNOWLEDGE THAT I HAVE READ THIS NOTICE AND I CONSENT TO PROVIDE SAMPLE(S) AS REQUESTED. • I UNDERSTAND THAT I MUST REPORT TO THE DOPING CONTROL STATION IMMEDIATELY AFTER NOTIFICATION. • I UNDERSTAND THAT I HAVE THE RIGHT TO BE ACCOMPANIED BY A REPRESENTATIVE AND/OR AN INTERPRETER DURING THE DOPING CONTROL PROCESS. • I UNDERSTAND THAT FAILURE OR REFUSAL TO SIGN THIS FORM AND/OR PROVIDE A SAMPLE MAY CONSTITUTE AN ANTI-DOPING RULE VIOLATION. • I AUTHORIZE TÜRKİYE NATIONAL ANTI-DOPING ASSOCIATION TO STORE, USE AND PROCESS ANY INFORMATION THAT I PROVIDE HERE IN THE FORM OF PERSONAL DATA AND SHARE THEM WITH RELEVANT DOMESTIC OR INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AT ANY STAGE OF THE ANTI-DOPING ACTIVITIES.					
☐ SPORCU ÖRNEK VERMEYİ REDDETTE THE ATHLETE REFUSED TO PROVIDE A SAMPLE		TELEFON PHONE NUMBER		E-POSTA E-MAIL	
ADRES ADDRESS				EK RAPOR FORMU SUPPLEMENTARY REPORT FORM	
				NUMARA NUMBER	
SPORCUNUN İMZASI ATHLETE'S SIGNATURE		TEMSİLCİ ADI REPRESENTATIVE		İMZA SIGNATURE	
		GÖREVİ POSITION			
		(REŞİT OLMAYANLAR İÇİN FOR MINORS)			
DOPING KONTROL İSTASYONUNDA DOLDURULACAKTIR. TO BE COMPLETED AT THE DOPING CONTROL STATION					
İSTASYONA GELİŞ TARİHİ ARRIVAL DATE		İSTASYONA GELİŞ ZAMANI ARRIVAL TIME			
GÜN / DAY AY / MONTH YIL / YEAR					
DKG ADI NAME OF DCO		DKG İMZASI SIGNATURE OF DCO			

DOPING KONTROL FORMU DOPING CONTROL FORM		TÜRKİYE NATIONALL ANTI DOPING ASSOCIATION		DOPING MÜCADELE DERNEĞİ	
1. SPORCU BİLGİLERİ ATHLETE INFORMATION					
Lütfen okunaklı şekilde ve BÜYÜK harflerle yazınız. Please write legibly in CAPITAL letters.					
SOYADI FAMILY NAME		ADI GIVEN NAME		DOĞUM TARİHİ DATE OF BIRTH	
				GÜN/DAY AY/MONTH YIL/YEAR	
UYRUGU NATIONALITY		KİMLİK TİPİ DOCUMENT TYPE			
ADRES ADDRESS		İLÇE/TOWN		İLKE COUNTRY	
SOKAK/STREET NO/NUMBER					
TELEFON NO PHONE NUMBER		E-POSTA ADRESİ E-MAIL ADDRESS		ANTRENÖR ADI COACH'S NAME	
				DOKTÖR ADI DOCTOR'S NAME	
2. ANALİZ İÇİN BİLGİ INFORMATION FOR ANALYSIS					
MÜSABAKA İÇİ IN COMPETITION		MÜSABAKA DIŞI OUT OF COMPETITION		CİNSİYET GENDER	
				E-M K-F	
SPOR FEDERASYONU SPORTS FEDERATION		SPOR SPORT		TEST TARİHİ DATE OF TEST	
				TEST KODU TESTING ORDER	
KİSMİ ÖRNEK PARTIAL SAMPLE		DISPLİN DISCIPLINE			
HACİM (ml) VOL. (ml)		KÜTLEME ZAMANI TIME SEALED		HACİM (ml) VOL. (ml)	
				KÜTLEME ZAMANI TIME SEALED	
BİRİNCİ ÖRNEK FIRST SAMPLE		İKİNCİ ÖRNEK SECOND SAMPLE		ÖZEL ÖRNEK ANALİZİ SPECIFIC SAMPLE ANALYSIS	
				ERAs GHrF DİĞER / OTHER	
				ERAs GHrF DİĞER / OTHER	
ARAŞTIRMA İÇİN ONAY (İSTEĞE BAĞLI): DOPING KONTROL ÖRNEĞİNİN DOPİNGLE MÜCADELE ARAŞTIRMALARINDA KULLANILMASINA İZİN VERİYORUM VE BU AMAÇA KULLANILDIĞINDA ÖRNEĞİN ARTIK BENİM ÖRNEĞİM OLARAK TANIMLANAMAYACAĞINI ANLIYORUM. ARAŞTIRMA, DOPİNGİ ÖNLEMEK VE TEŞHİT ETMEK İÇİN YENİ YOLLAR BULMAYA YARDIMCI OLUŞ - NE KARAR VERİRSENİZ VERİN, BİR DURUM DAHA FAYDALANIR. I AM NOT BEING RESEARCHED FOR DOPING. I AGREE TO PARTICIPATE IN THE DOPING CONTROL PROGRAM AND TO PROVIDE A SAMPLE FOR ANALYSIS. I UNDERSTAND THAT IT WILL NO LONGER BE IDENTIFIABLE AS MY SAMPLE WHEN USED FOR THIS PURPOSE (AS DESCRIBED ON THE LAST PAGE). RESEARCH HELPS FIND NEW WAYS TO PREVENT AND DETECT DOPING - WHATEVER YOU DECIDE, IT WON'T AFFECT YOUR DOPING CONTROL.					
SON 7 GÜN İÇİNDE ALINAN REÇETELİ/REÇETESİZ İLAÇLARI VEYA BESİN DESTEK ÜRÜNLERİNİ ÖRNEĞİN; BETA-2 AGONİSTLERİ VE GLUKOKORTİKOIDLER (MÜMKÜNSE DOZAJ VE SON KULLANIM TARİHİ DAHİL) VE (KAN ÖRNEĞİ ALINACAKSA) SON ÜÇ AYDA YAPILAN KAN NAKİLLERİNİ BELİRTİNİZ. LIST ANY PRESCRIPTION/NON-PRESCRIPTION MEDICATIONS OR SUPPLEMENTS, FOR E.G. BETA-2 AGONISTS AND GLUCOCORTICIDS, TAKEN OVER THE PAST 7 DAYS (INCLUDE DOSAGE AND DATE LAST TAKEN WHERE POSSIBLE) AND (IF A BLOOD SAMPLE IS COLLECTED) ANY BLOOD TRANSFUSIONS RECEIVED OVER THE LAST THREE MONTHS.					
IMZA SIGNATURE					
SON 3 AY İÇERİSİNDE KAN TRANSFÜZYONU VAR MI? EVET HAYIR ANY BLOOD TRANSFUSION LAST 3 MONTHS? YES NO					
EK RAPOR FORMU SUPPLEMENTARY REPORT FORM NUMARA NUMBER					
3. ÖRNEK ALIM İŞLEMLERİNİN ONAYLANMASI CONFIRMATION OF PROCEDURE FOR URINE					
AÇIKLAMA: HERHAANGİ BİR AÇIKLAMA BURAYA YAPILMALIDIR. EĞER GEREKİRSE EK RAPOR FORMUNA DEVAM EDİLEBİLİR. COMMENTS: ANY COMMENTS SHOULD BE NOTED HERE. IF NECESSARY CONTINUE ON A SUPPLEMENTARY REPORT FORM					
ÖRNEK ALIM İŞLEMLERİNİN KURALLARA UYGUN OLDUĞUNU BEYAN EDERİM CERTIFY THAT SAMPLE COLLECTION WAS CONDUCTED IN ACCORDANCE WITH THE RELEVANT PROCEDURES					
İDRAR ÖRNEK GÖZLEMÇİSİ URINE SAMPLE WITNESS					
ADI NAME					
İMZA SIGNATURE					
DOPING KONTROL GÖREVLİSİ DOPING CONTROL OFFICER					
ADI NAME					
İMZA SIGNATURE					
GÖREVİ POSITION					
GÜN/DAY AY/MONTH YIL/YEAR					
BİTİŞ ZAMANI TIME OF COMPLETION					
BU BELGE ÜZERİNDEKİ BİLGİLERİN DOĞRU OLDUĞUNU BEYAN EDERİM. ÜÇÜNCÜ BÖLÜMDÜ YAPILAN YORUMLARIN DA DİKKATE ALINMASI KOŞULUYLA, ÖRNEK TOPLAMA İLE İLGİLİ İŞLEMLERİN KURALLARA UYGUN OLARAK YAPILDIGINI BEYAN EDERİM. DOPİNG KONTROLÜNE İLİŞKİN ANCAK LABORATUVAR SONUÇLARI VE MUTEMMEL CEZALARA SINIRLI İLK BÖLÜME İLAVE OLARAK, YAN BİLGİLERİN DÜZELTİLMESİNE VE/VEYA ÖZEL RUPALARI İÇEREN OLASILIKLARIN UYUN OLARAK İLGİLİ KURULUŞLA PAYLAŞILABİLMESİNE ORAY VERİYORUM. YURTDIŞI İFAKLARE İÇEREN AYLIK VE/VEYA KISSESİNER ARADAMI ÜZERİNDE BEŞİMİME İLİŞKİNİME ORAY VERİYORUM. I DECLARE THAT THE INFORMATION I HAVE GIVEN ON THIS DOCUMENT IS CORRECT AND COMPLETE. SUBJECT TO COMMENTS MADE IN SECTION 3, SAMPLE COLLECTION WAS CONDUCTED IN ACCORDANCE WITH THE RELEVANT PROCEDURES FOR SAMPLE COLLECTION. IN ADDITION, ALL INFORMATION RELATED TO DOPING CONTROL, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO LABORATORY RESULTS AND POSSIBLE SANCTIONS, SHALL BE SHARED WITH RELEVANT BODIES IN ACCORDANCE WITH THE WORLD ANTI-DOPING CODE. I HAVE READ AND UNDERSTOOD THE TEXT OVERLEAF AND I CONSENT TO THE PROCESSING OF MY PERSONAL DATA THROUGH ADAMS. I HAVE READ AND UNDERSTOOD THE TEXT ABOVE.					
SPORCUNUN İMZASI ATHLETE SIGNATURE					
ORIGINAL - ULUSLARARASI KURULUŞ / IMD - BEYAZ ORIGINAL - INTERNATIONAL ORGANIZATION / IADA - WHITE					
1. KOPYA - DMĐ - MAVİ COPY 1 - IDMR - BLUE					
2. KOPYA - SPORCU - PEMBE COPY 2 - ATHLETE - PINK					
3. KOPYA - LABORATUVAR - SARI COPY 3 - LABORATORY - YELLOW					
Headquarters Math, Science Park, No. 47 Atılımı 06330 Ankara Tel: +90 312 363 1203 e-mail: info@turkishdopingcontrol.org.tr					

SAMPLE COLLECTION FROM A YOUNG ATHLETE

The witness watches the sample collection,
the Observer watches the witness

URINE
SAMPLE
WITNESS

ATHLETE

SECOND
OBSERVER

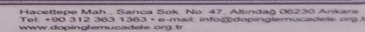

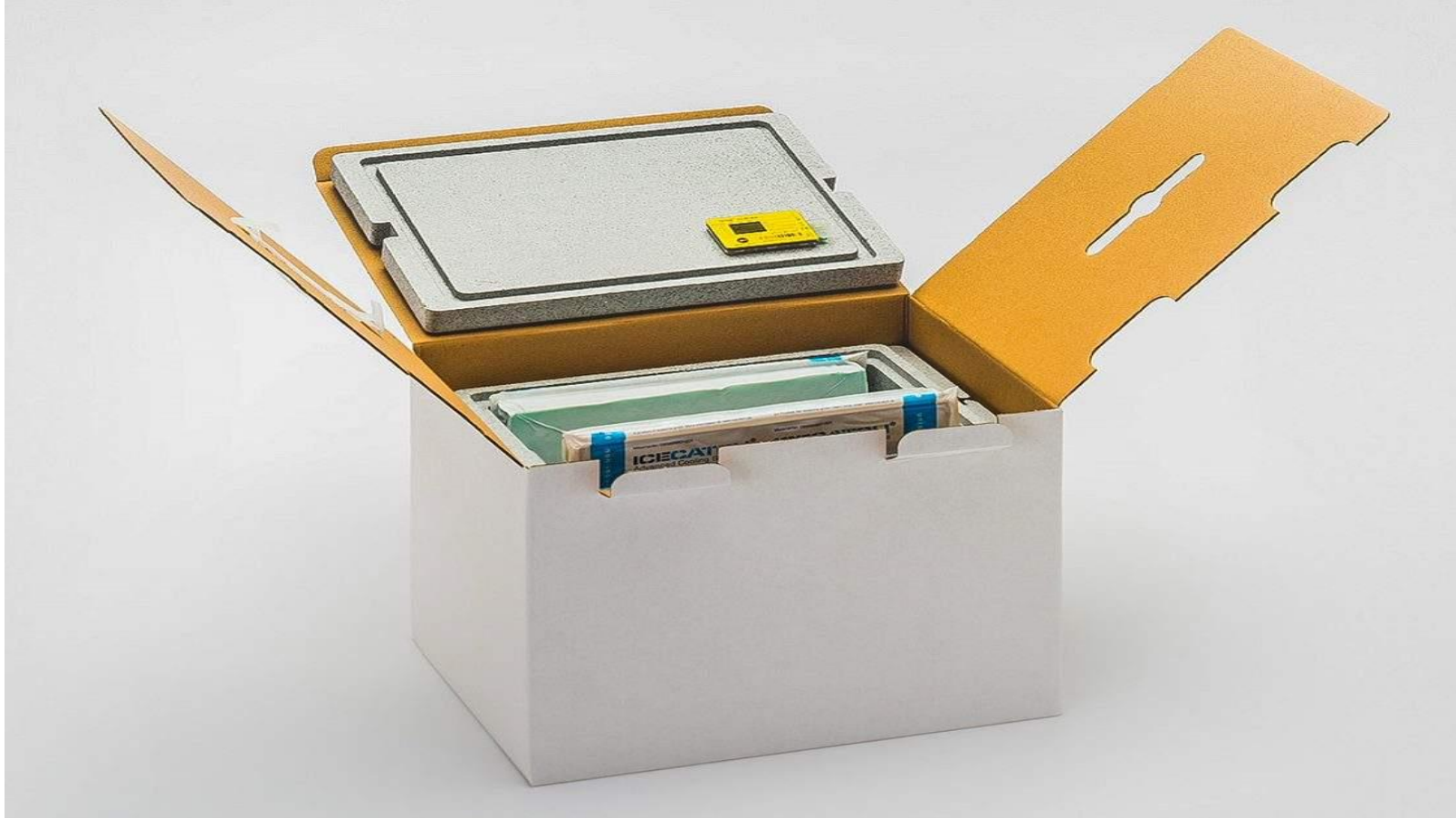

Doping Kontrolünde Örnek Toplama ve Sonrasındaki İşlemler

Sporcuya doping kontrolü için seçildiği DKG tarafından bildirildikten sonra sporcu doping kontrol istasyonuna giderek kimlik doğrulaması ve kayıt yaptırır.

İdrar örneği alımı

- DKG gözetiminde steril bir kap içine alınan sporcuya ait idrar örneği, kendisi tarafından ve ilk defa kendisinin açtığı A ve B numune şişelerine konulur ve yine kendisi tarafından kapatılır. İdrar örnekleri şişelerin içine konulduktan sonra zarar vermeden açılmayacak niteliğe sahip olan kapaklarla kapanır.
- Bu sayede örneklerin laboratuvar tarafından analiz edilmesine kadar geçen sürede örneklerle sporcudan başka birinin etki etmemesi sağlanmış olur. **(B numunesi sporcuya, 'A numunesinden olumsuz analitik bulgu (doping 'pozitif' sonuç) çıkması durumunda ikinci bir analiz yaptırma fırsatı sağlar.**
- Şişelere alınan numuneler Doping Kontrol Görevlileri ve sporcunun katılımıyla mühürlenir.
- **İdrar örneği, uygun yoğunluk ölçümleri için test edilir. Numune yoğunluğu az, yani çok seyreltilmiş bir durumdaysa sporcudan ek numune (ler) vermesi istenecektir.**

Doping Kontrolünde Örnek Toplama ve Sonrasındaki İşlemler

- Sporcu Doping Kontrol Formunu doping kontrol görevlisi eşliğinde doldurur.
- Sporcudan kişisel bilgilerini, kullanılan maddelerin veya yöntemlerin bir listesini ve doping kontrol süreciyle ilgili olabilecek yorumlarını paylaşması/vermesi istenir.
- Sporcu doping kontrol formunun basılı veya dijital bir kopyasını alır.
- **Sporcunun mühürlü idrar örneği güvence altına alınır ve WADA tarafından akredite edilmiş bir laboratuvara gönderilir.**
- WADA tarafından akredite laboratuvarlar, numuneleri analiz ederek sporcunun yasaklı maddeler kullanıp kullanmadığını tespit eder.

Doping Kontrolünde Örnek Toplama ve Sonrasındaki İşlemler

Kan örneğinin alımı

- **Sporcudan kan örneği alınacaksa analiz edilecek parametreler uyarınca DKG, sporcudan belirli bir süre oturmasını ve beklemesini talep edecektir. Bu süre antrenman veya müsabakayı takiben 1 saate kadar uzayabilmektedir.**
- Dinlenme/bekleme süresinin dolmasıyla beraber kan alımı için yetkin görevli, sporcudan enjektörler, kan tüpleri ve kan kitlerinden birer tane seçmesini ister. Bu aşamadan sonra kan alım görevlisi tıbbi prosedürlere uygun olarak yeter sayıdaki tüplere uygun miktarda kanı doldurur.
- Kan örnekleri tüplere alınıp kapatıldıktan sonra sporcu, kan tüplerini seçmiş olduğu kan kitlerinin içerisine DKG'nin talimatları doğrultusunda yerleştirip kilitler, ambalajlar ve DKG'ye uygun koşullarda saklanması üzere teslim eder.
- Kan alım işlemi tamamlandıktan sonra, DKG bu işlemlerle ilgili formları sporcuyla beraber doldurur. Formlarda yazılmış olan bilgiler sporcu ve varsa temsilcisi tarafından kontrol edilir.
- Formlardaki bilgilerde herhangi bir hata veya eksiklik yoksa önce DKG, sonra varsa sporcunun temsilcisi ve son olarak da sporcu formları imzalar.
- Doping Kontrol Görevlisi ilgili formlardan birer kopyayı sporcuya teslim eder.

SPORCUNUN HAKLARI

- Sporcu doping kontrolü sırasında beraberinde **temsilci ve/veya gerekliyse çevirmen** bulundurma hakkına sahiptir.
- Sporcu doping kontrol işlemi (**örnek toplama**) ile ilgili **ek bilgi talep etme** hakkına sahiptir.
- Sporcunun bir **engellilik durumu söz konusu** ise doping kontrol (**örnek alma**) işleminde bir **değişiklik yapmayı talep etme hakkı vardır.**
- Doping kontrol istasyonuna geçerli nedenler (**Seremoni, medya, sağlık**) sunarak geç gitmeyi talep etme hakkı vardır.
- **Bu talep Doping Kontrol Görevlisi tarafından değerlendirilir. Talep için koşullar uygun ise bu izin verilir ve bu süreç boyunca sporcu takip edilerek gözetlenir.**

Sporcunun hak ve sorumluluklarına dair detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://dopinglemucadele.org.tr/kurallar/>

SPORCUNUN SORUMLULUKLARI

- Sporcu, **doping kontrol sürecini kabul etmeli ve DKG ile iş birliği içinde olmalıdır.**
- Doping kontrolüne **çağrıldığında derhal kontrol alanına gitmelidir.**
- Kimliğini doğrulamak için **fotoğraflı ve geçerli bir kimlik belgesi (pasaport, kimlik kartı veya sporcu lisansı) sunmak zorundadır.**
- Doping kontrolüne girerken **kullanmış olduğu ilaçlar, besin takviyeleri veya tedavi yöntemleri hakkında doğru bilgi vermelidir.**
- **Eğer yasaklı madde(ler) veya yöntem(ler)i tedavi amacıyla kullanıyorsa, TAKİ iznine sahip olmalı ve bu bilgiyi doping kontrolünde beyan etmelidir.**
- **İdrar veya kan örneği verme sürecinde görevlilerle birlikte sürece katılmalı ve gizlilik kurallarına uygun hareket etmelidir.**
- **Alınan numune, sporcu tarafından kontrol edilmelidir ve doğru bir şekilde mühürlendiğinden emin olunmalıdır.**
- **Sporcu, numunenin mühürlenmesi ve etiketlenmesi sırasında bu yapılan işlemlere bizzat şahit olmalı ve onaylamalıdır.**
- Sporcu, **doping kontrol raporunu imzalayarak sürecin doğruluğunu onaylamalıdır.**

DKG/DKE SORUMLULUKLARI

- Doping kontrol örneklerini toplayan Doping Kontrol Görevlisi (DKG) veya DKG'nin yetkisi altında ona yardımcı olan eşlikçinin görev ve sorumlulukları şunlardır;
- **Doping kontrolüne seçilen sporculara bu durumu bildirmekle yükümlüdürler.**
- **Sporcuya doping kontrolü için seçildiğini bildirirken, kendilerini tanıtır ve sporcuyu kontrol alanına götürürler.**
- DKG, **sporcuların kimliklerini doğrulamak** için kimlik kartı, pasaport veya sporcu lisansı gibi fotoğraflı bir resmi belgeyi kontrol eder.
- **Numune toplama işlemi sırasında sporcunun idrar örneği verirken DKG'nin doğrudan gözetiminde olması gerekir**
- Bu uygulama numunenin bütünlüğünün korunmasını ve manipüle edilmemesini sağlar.

Örnek Toplayan Doping Kontrol Görevlisinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

- Kan örneği alımında ise süreci denetlerler.
- Doping kontrol sürecinin doğru bir şekilde yürütülmesini sağlamak için numunelerin toplanması, bölünmesi, mühürlenmesi ve taşınmasını yönetirler.
- **Örneklerin hatasız ve güvenli bir şekilde laboratuvara ulaştırılmasını sağlamak da onların sorumluluğundadır.**
- **Doping kontrol formunun eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulmasını denetlerler.**
- Bu formda, sporcunun verdiği numune ve doping kontrolü sürecine dair tüm bilgiler yer alır.
- **Bu belgeler hem sporcu hem de doping kontrol görevlisi tarafından imzalanarak resmileştirilir.**
- Alınan numunelerin güvenli şekilde mühürlenmesi ve laboratuvara gönderilmesi için doğru taşıma koşullarını sağlarlar.

Doping Testi Pozitif Çıktığı Zaman Ceza Süreci Nasıl İşler? İtiraz Edilebilir mi?

- Doping testi pozitif çıkan sporcular, durumun ciddiyetine göre farklı cezalarla karşılaşabilir.
- Bu cezalar arasında spordan geçici veya kalıcı men, müsabaka sonuçlarının ve sıralama iptali, madalyaların ve diğer ödüllerin geri alınması ve para cezaları bulunabilir.
- İhlalin tekrarlanması veya kasıtlı olarak yasaklı kullanımı daha ağır cezalara yol açabilir.
- Cezalar, WADA, DMD ve Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) kuralları çerçevesinde belirlenir. WADA Kodu'nda ve Uluslararası Standartlarda karar süreci ve sonuçlar ayrıntıları ile tarif edilmiştir.
- Aykırı analitik bulgu veya diğer bir kural ihlali DMD tarafından tespit edildiğinde sporcu ile doğrudan iletişime geçilerek süreç WADA kuralları ile uyumlu olan Türkiye Doping Mücadele Talimatı hükümleri uyarınca yürütülür.
- DMD tarafından yürütülmesi gereken iş ve işlemler tamamlandıktan sonra dosya disiplin süreci için TFF'ye iletilir. Disiplin süreci hukuk müşavirliğinin mütalaası ile sporcunun statüsüne göre profesyonel veya amatör disiplin kurulu tarafından yürütülür.
- Disiplin kurulunun verdiği cezaya karşı itiraz edilebilir. **İtiraz mercii olarak** bir takım ulusal kurumlar olsa da (TFF tahkim kurulu) **nihai kurum Uluslararası Spor Mahkemesi**, diğer ismiyle **CAS'tır (Court of Arbitration in Sports)**.

Besin Takviyeleri, Ergojenik Destek Ürünleri ve Riskler!

- Sporcuların besin takviyeleri ve destek ürünleri kullanırken dikkatli olmaları ve yalnızca onaylı ve güvenilir kaynaklardan ürün almaları önemlidir.
- Bu tip ürünlerin bazıları sağlık, ticari vb. kaygılarla denetlense de **WADA farklı platformlardan satılan herhangi bir ürünü denetlemez ve/veya resmi olarak onay verme görevi üstlenmez.**
- **Herhangi bir marka ürünün yurtiçi ve yurtdışı içerikleri farklı olabilir.**
- Birçok ülkede bu tip ürünlerin ve takviyelerin **üretimi ve etiketlenmesi denetlenmemektedir.**
- Ulusal ve uluslararası birçok bilimsel çalışma; besin takviyesi ya da destek ürünlerinin ambalajı üzerinde belirtilenlerden daha farklı maddeler içerebileceğini, bunların bazılarının yasaklı maddeler olduğunu ortaya koymuştur.
- İnternet aracılığıyla veya mağazalarda supplement, ergojenik destek ürünü veya besin takviyesi adı altında satılan ürünlerin içerisinde yasaklı madde bulunma riski vardır.
- **Bu tip ürünlerin içeriğini belirten etiketlerinde her ne kadar yasaklı maddelerden biri yazılmamış olsa dahi “bilinçli” veya bilinçsiz” bulaşma olabileceği, yasaklı bir maddeyi içerebileceği unutulmamalıdır.**
- Ayrıca, bu tip ürünlerin dozları konusunda herhangi bir bilimsel araştırma, zehirleyici veya ölümcül doz çalışmaları bulunamayabileceği de göz ardı edilmemeli ve insan sağlığı açısından tehlikeli olabileceği bilinmelidir.

**Dürüst Oyun İçin
Dopingle Mücadeleye Verdiğiniz
Destek İçin
Teşekkür ederiz**